

Ert datum   Er referens
2016-01-12   Linda Kullberg
Datum   Vår referens
2016-02-01   CRN

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och
transporträtt
103 33 STOCKHOLM

EU-kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om säkerställande av gränsöverskridande portabilitet för innehållstjänster online på den inre marknaden

Medieföretagen har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat förslag och får härmed lämna följande synpunkter.

Allmänt

Medieföretagen är en arbetsgivarorganisation för mediebranschen i Sverige. De omkring 600 medlemsföretagen finns i branscher som kommersiell radio och tv, public service, film- och tv-produktion, dataspelsutveckling, dagspress, tidskrifter, bokförlag, reklam och kommunikation, filmdistribution och biografier för att nämna några. Vi representerar således en bred flora av företag inom mediebranschen som har den gemensamma nämnaren att medlemsföretagen och medarbetarna på ett eller annat sätt producerar upphovsrättsligt skyddat material. Medieföretagen ingår i Almega och Svenskt Näringsliv.

Förslag till Förordning

Inledningsvis vill vi påtala att vi stödjer balanserade åtgärder för att möjliggöra tillfällig åtkomst till film- och tv-tjänster online, vilka konsumenterna har lagligt tillträde till, när de reser inom EU och inte befinner sig i bosättningslandet. Som lagförslag kan vi emellertid konstatera att det är en inskränkning i upphovsmannens ensamrätt och därmed även marknadsaktörernas avtalsfrihet.

Vidare så finns det skilda regler för begränsning av tillhandahållande av kreativt innehåll i de olika europeiska länderna idag som exempelvis censurlagstiftning och åldersklassificeringssystem och förslaget tar inte upp vad som händer när portabilitetsprincipen krockar med annan lagstiftning.

Det finns också en fara för att förslaget blir kostsamt för mindre företag och i stället gynnar globala spelare eftersom portabiliteten kräver att företagen upprättar omfattande användardatabaser.

Förslaget nämner inte heller vilka sanktioner som kommer att drabba de som inte lyckas tillhandahålla portabilitetsmöjligheter.

Vi konstaterar att föreslagen Förordning saknar väsentliga skyddsåtgärder vilket riskerar att underminera möjligheten till exklusiv territoriell licensiering vilken utgör hela grunden för hur film- och tv-serier och dataspel finansieras, marknadsförs och distribueras.

När det gäller exempelvis film och dramaserier så är det i Sverige, som är ett litet land med ett begränsat språkområde, en stor utmaning att finansiera dessa. En genomsnittlig svensk långfilm kostar ca 20-30 miljoner kronor att producera. På grund av de stora ekonomiska investeringar som krävs så måste finansieringen, den ekonomiska risken i produktionen och distributionen spridas på flera händer. Det sker genom att distributionsrättigheter för olika plattformar, språk och territorier överläts på aktörer som är specialiserade på marknadsföring och distribution för respektive land eller område.

Begränsas möjligheten att avtala om exklusivitet och territoriella rättigheter går det omedelbart ut över de europeiska distributörernas incitament att marknadsföra och distribuera svensk film och tv-serier. Därmed undergrävs också möjligheterna att finansiera film och tv-serier. Det blir ett slag mot flera branschens affärsmodeller.

Följande principer skulle etablera en rättvis, ändamålsenlig och effektiv balans för att uppnå portabilitet i linje med konsumenternas efterfrågan samtidigt som de upprätthåller möjligheten till territoriell exklusivitet som är nödvändig för att behålla en effektiv ekonomisk modell för att skapa innehåll, marknadsföra och distribuera det.

1. Effektiv och säker autentisering måste bli ett absolut krav för de relevanta innehållstjänsterna online.

Utkastet till bestämmelser som relaterar till autentisering behöver stärkas för att förhindra införandet av en de facto EU-täckande licensiering liksom missbruk av portabilitetsfunktioner. I förslaget har detta lämnats öppet som en möjlighet – rättighetshavarna "kan" kräva autentisering.

Likaså är det viktigt att avgränsningen mot innehållstjänster som tillhandahålls utan köp eller abonnemang, som exempelvis SVTs onlinetjänster, tydliggörs. För dessa tjänster föreskrivs inte obligatoriskt tillhandahållande av portabilitet och därför är det viktigt att klara ut vad som kan anses utgöra ett avtal/abonnemang och under vilka förutsättningar autentisering innebär att förslagets obligatorium om portabilitet eventuellt ska tillämpas på exempelvis SVTs onlinetjänster.

2. Definitionen av "tillfälligt närvarande" måste snävas in och förtydligas.

Det är viktigt att klargöra omfattningen av vad som utgör en abonnents "hemmedlemsstat"/bosättningsland för att säkra upp att det rör sig om äkta portabilitet och för att undvika att tillfällig portabilitet expanderar till att de facto bli en pan-EU tillgänglighet. Nuvarande formuleringar tillåter

portabilitet för obegränsad tid överallt i EU så länge som sådan resa/uppehålle inte förändrar abonnentens hemmedlemsstat till den andra medlemsstaten. Det omfattar således längre vistelser än vad som de presenterade skälen till förslaget ger sken av och i strid med den innebörd som normalt ges ordet "tillfällig".

3. En fungerande övergångsperiod

Avsaknaden av lämpliga skyddsåtgärder såsom beskrivits ovan skulle kräva att parter omprövar och omförhandlar tusentals kontraktsöverenskommelser. En sex månaders övergångsperiod är helt otillräcklig för att hantera de juridiska och praktiska följder som förordningen får på befintliga avtal och förvärvade rättigheter. Vi ser framför oss en period om upp till 24 månader. Förordningen bör också ange att dessa regler inte ska gälla med retroaktiv verkan.

Sammanfattning

Upphovsrätten är det fundament som den framgångsrika audiovisuella sektorn i EU vilar på och som levererar påvisbara fördelar för konsumenterna.

Territorialiteten som affärsmodell ger grunden för finansiering och distribution av audiovisuella verk. Den möjliggör en finansiering och distribution av filmer och tv-program från mindre EU-länder, språkområden och kulturer. Europaparlamentet har i en resolution¹ bekräftat att licensiering på territoriell basis är väsentlig för att kunna finansiera filmer och audiovisuella verk, som kräver stora förskottsinvesteringar liksom lokala marknadsförings- och distributionsinsatser.

För att bevara detta är det viktigt att Förordningen beaktar de skyddsåtgärder och principer som beskrivits ovan som är av stor vikt för att säkerställa att EU fortsätter att möjliggöra investeringar i

---

¹ Europaparlamentets resolution den 9 juli 2015 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället, paragraf 13: "Europaparlamentet påpekar att finansiering, produktion och samproduktion av film och tv-innehåll till stor del är beroende av territoriella exklusiva licenser, som beviljas lokala distributörer via olika plattformar utformade i enlighet med de olika europeiska marknadernas kulturella särdrag. Parlamentet understryker därför att möjligheten, inom ramen för principen om avtalsfrihet, att välja territoriell räckvidd och olika distributionsplattformar, främjar investeringar i film och tv-innehåll och den kulturella mångfalden. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att alla initiativ till modernisering av upphovsrätten föregås av en omfattande undersökning av dess sannolika konsekvenser för produktionen, finansieringen och distributionen av film och tv-innehåll samt för den kulturella mångfalden."

högkvalificerade arbeten, kulturell mångfald och teknisk innovation i den audiovisuella sektorn, till förmån för de europeiska konsumenterna.

Stockholm dag som ovan

Medieföretagen

Charlott Richardson
Verkställande direktör